

A Tanulmányi Bizottság jelentése
a Tiszáninneni Református Egyházkerület 2024. július 12-i Közgyűlése számára

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A Talentumok példázata (Mt 25,14-30) jól ismert mindannyiunk előtt, és bizonyos szempontból alkalmas arra is, hogy a Tanulmányi Bizottság jelentésének kiinduló pontja legyen. Az egyházmegyei jelentésekből kiderül: lelkipásztori karunk mindenhol igyekszik a tanulás terén is befektetni, kamatoztatni talentumait, és amennyiben ez akadályokba ütközik, vagy nem teljesül az egyéni elvárásoknak megfelelően, akkor azt nem tudják természetesnek venni, elszomorodnak miatta. Mindkét megállapítás fontos. Az igyekezet is, de az is, hogy még felismerjük a hiányokat, még vannak ideáljaink és még bánt minket, ha nem jól teljesítünk. A két megállapítás együtt fontos. Az igyekezet ugyanis önreflektivitás nélkül felfuvalkodottá tesz, a folytonos önsajnálattal és mentés keresés pedig cselekvésképtelenné és fejlődésképtelenné. Öröm tehát, hogy az egyházmegyei jelentésekből ilyen kettős képet kaphatunk a lelkipásztorok tanulmányaival, a tanulmányokban való előmenetellel kapcsolatban.

Egyéni önképzés

A korábbi évekhez hasonlóan a leterheltség, a szerteágazó tevékenységek (gyakran nem is lelkesítő feladatok, melyeket gyülekezeti tagok is elvégezhetnének, de nem tesznek), valamint kisebb gyülekezetekben a másodállások, nagyobb gyülekezetekben pedig a pásztorolt egyháztagok száma határozzák meg külső körülményekként az önképzésre fordítható időt. A belső motiváció és az időgazdálkodás sajátosságai a használatos kérdéssorral nem mérhetőek. A Bizottság tagjai szerint megoldás lenne, ha a megszokott kérdésektől eltérően egy új kérdéssor megalkotása megtörténne, mely az egyszerű adatközlés helyett képes lenne jobban megmutatni a lelkipásztorok motivációit, elakadásait, örömeit, igényeit. A kidolgozásban, konkrét javaslatételben a Tanulmányi Bizottság kész részt vállalni.

Az egyéni önképzésre fordított idővel kapcsolatban a szemléltek átlagosan 8-10 órát jeleznek hetente, a borsodiak 4-7 órát. Mindkét jelentés megállapítja, hogy csökkent a kiugró értékek száma, ami pozitív tendencia.

Egyéni képzés

Az egyházmegyei jelentésekből az derül ki, hogy a lelkipásztorok körében a szervezett képzéseken és továbbképzéseken résztvevők száma emelkedik. Az elmúlt évhez hasonlóan az egyházmegyei által szervezett alkalmak népszerűek. A szemléltek és borsod-gömöri jelentések alapján megállapítható, hogy leginkább a gyakorlati lelkipásztorkodás területén várnak és kérnek segítséget a lelkipásztorok. Fontosnak tartják, hogy amire időt szánunk, az alkalmazható legyen a szolgálatukban. Ez nem feltétlenül csak a szakterületekre vonatkozik, de várják, hogy az elméleti témák megjelenítésének is legyenek a gyakorlatban felhasználható vonatkozásai. Az abaúji jelentés mindezek mellett erőteljesen hangsúlyozza, hogy szükséges a lelkipásztorok képzése a Szentírás jobb megértése érdekében.

Kiskörök kérdése

Abaújból és Borsod-Gömörből is érkeztek jelzések és megállapítások a kisköri képzések megerősítésének igényéről. Ez egyfelől a közös tanulásban, a tanulás köré szerveződő közösségerősítésben játszhat kiemelkedő szerepet, ugyanakkor elősegítheti általános párbeszéd- és vitakultúránk fejlődését is, mivel egyre gyakoribb az a tapasztalat, hogy párbeszéd helyett inkább párhuzamos

monológokat folytatunk, nehézséget okoz a sajáttól eltérő véleményre odafigyelni, azt megérteni, és nem megítélni.

Továbbképzések

Az egyházkerületi továbbképzésekkel kapcsolatosan három területet szükséges végiggondolni. Az előző éves jelentés alapján elkezdődött a lelkigondozói és tanulmányi igények kielégítésének szétválasztása. Elindult SRHE szervezésében a „24 óra magadért” hivatásgondozó sorozat, amelynek bár nem valósult meg minden alkalma, de a lelkipásztorok körében nagy népszerűségnek örvend, átlagosan 2 nap alatt betelnek a meghirdetett helyek. Ezen az alkalmon az elmélet és gyakorlat találkozik, és a legkülönbözőbb lelkipásztorok is képesek egymást erősítve, testvéri közösségben kommunikálni. A program továbbfejlesztésére igény van a gyakoriság terén, valamint a megyénkenti helyszínek tekintetében. Ehhez azonban már szervezeti fejlesztésre is szükség lesz, melynek tervezése folyamatban van.

A lelkészek körében továbbra is igény, hogy SRHE fenntartsa és bővítse továbbképzési kínálatát. A meglévőkkel kapcsolatban elégedettség mutatkozik, leszámítva néhány egyéni véleményt, melyet az abaúji jelentés idéz. Az egy kirívó, de jellegzetes véleményt ezen a helyen nem idézzük, ugyanakkor egymás eretnekké nyilvánítása(!), címkézése, nyilvános elítélése olyan válságtünet, mely közösségi beavatkozást igényel.

SRHE két évvel ezelőtt megalapította Felnőtt- és Továbbképzési Intézetét (továbbiakban FTI) azzal a céllal, hogy a továbbképzések megszervezését megvalósítsa gyülekezeti tagok és lelkipásztorok számára. A Főtitiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés a 2023-as Tanulmányi Bizottsági jelentést elfogadta, melyben a következő szerepel FTI-vel kapcsolatban:

„A szakmai továbbképzések szervezésének érdekében létrehoztuk a Felnőtt- és Továbbképzési Intézetet. Ezzel kapcsolatban tájékoztatom a Főtitiszteletű Közgyűlést, hogy a megyei jelentések összegyűjtötték a lelkipásztorok által megnevezett témákat, melyek közérdeklődésre tartanak számot. Ezt a listát továbbítottam az Intézet felé, és jó reménységgel vagyunk, hogy a szeptembertől számos programmal találkozhatnak majd a lelkipásztor testvérek. Az Intézet felállításával nem csak az a célunk, hogy Sárospatakon legyenek programok, hanem hogy területileg is elérhetővé tegyük a lelkészek számára szakmai előadások igénybevételét.”

Tisztázatlan maradt azonban FTI lelkész-továbbképzésben betöltött szerepe, melynek előkészítő és szervezési munkálatait FTI kellő felhatalmazás esetén elvégezni. Mivel egyházkerületi lelkész-továbbképzésről van szó, ezért szükséges tisztázni az FTI és az Egyházkerület, valamint az egyházkerületi Tanulmányi Bizottság szerepét a lelkész-továbbképzés tervezésében és szervezésében, mellyel kapcsolatban határozati javaslatot is előterjesztünk.

Kreditek kérdése

Hosszú évek óta vita tárgya a továbbképzések kötelezővé tétele, vagyis a kreditszerzési kötelezettség. Egyházkerületünkben nincs ilyen, a lelkipásztori kar pedig megosztott a kérdésben: legyen, vagy nem szükséges. Az abaúji jelentésben ezzel kapcsolatban a következő (a megyei közgyűlés által el is fogadott) határozati javaslat olvasható: „Az Egyházmegyei közgyűlés saját hatáskörén belül tegye kötelezővé lelkipásztorai számára a továbbképzést egyházkerületi szervezésben, kreditpontok megszerzése szintjén, felhatalmazva saját Tanulmányi Bizottságát szankciók kidolgozására”. Megítélésünk szerint érdemes a kérdést egyházkerületi szinten is újra felvetni. Érdemes lenne azonban az egyházmegyei és lelkész-kisköri szinteken lefolytatni először a véleménycserét,

hogy az Egyházkerületi Tanulmányi Bizottság minél inkább a lelkipásztorok legszélesebb rétegének véleményalkotása alapján fogalmazhassa meg saját javaslatát.

Határozati javaslat:

1. Az Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Tanulmányi Bizottság beszámolóját.
2. Az Egyházkerületi Közgyűlés megbízza az Egyházkerület Elnökségét, hogy alkossa meg a lelkésztovábbképzés kerületi szintű megszervezésének szabályozását, meghatározva SRHE-FTI szerepét, valamint az Egyházkerület Tanulmányi Bizottságának szerepét, továbbá tisztázva a szükséges viszonyrendszereket. Az így elkészült szabályozást emeljék be az Egyházkerület SzMSz-ébe.

Kelt, Sárospatak, 2024. július 6.

Dr. Barnóczki Anita